

je treba, da hojovje v gojzdih na vso moč množimo, ne pa, da jelko in smreko in drugo drevje pokončujemo.

Dragi prijatelj! če nič družiga ne veš od dreveša, kakor da je za to, da ti les daje — reveš si grozno kratke pameti! Ti si po tem takim modrim naménam Stvarnika nebés in zemlje le na poti, ker pokončuješ v nevédnosti ali razujzdanosti to, kar je on tako modro vstvaril! Drevjeima zraven tega, da nam les daje in da si svoje pléme ohrani, tudi še te naméne, namreč: da človeku in živalim zrak za sopenje čisti, — da vodo, ki iz morja in rek pod nebje puhti, enakomerno razdeljuje jo popivaje, — in da strelo in točo kroti.

Kdor ta namén drevja zapopade — in zapopasti ga ni teško iz tega, kar smo dosihmal zapopadljivo razložili — bo spoznal v drevju roko modriga Stvarnika nebés in zemlje, bo spoznal v njem potrebno stvar, brez ktere človeški rod celò obstati ne more — in ga bo po tem spoznanji tudi cenil po njegovi veliki vrednosti, ga varoval in množil, kolikor bo nar bolj mogel.

(Dalje sledi.)

Gospodarske reči.

(*Ogenj s perstjó gasiti*). Kjer ogenj vstane, pa vode ali celò ni ali je pomanjkuje, je perst nar bolj gasilo, ako ogenj ni na visocim. Izkopa se namreč hitro zemlja, s ktero se vse reči, kterih se je ogenj prijel, nasujejo. Dim zgine koj, in če več ljudi tako dela, se zamore pogor kmalo zadušiti. Kjer velik ogenj nastane, kar posebno po kmetih se tako lahko in pogostama primeri, naj se, kolikor mogoče, blizo ognja, izkopana perst u kupe nanese, ter naj se z dolgoročnimi lopatami od te persti na ogenj ljuča. Omenjeno gasilo je gotovo. Koliko pri ognju zamore, vsak lahko pri kôpah (Kohlenmeiler) vidi, kjer se požár s pomočjo persti sploh in hitro pogasi.

(*Gladina za pohišje (Möbelpolitur)*). Vzemi 1 lot korenine, kateri se „Alkanawurzel“ pravi, in ki se u vsaki lekarni dobí, ter zdrobljeno kuhaj s 5 ali 6 žlicami laneniga olja u lončeni posodi na majhni žerjavci tako, da ne bode vrela. Kadar se zmes razhladí, namoči u njo mehko tanjko cunjico, ter namaži ž-njo pohišje, mizo, stole, skrinje i. t. d. Kacih 24 ur po tem obribaj vse rahlo in bodeš vidil kako se sveti. Po takim ravnanju ni več mescev nič družiga treba, kakor pohišje le skerbno s čistim belim pertam večkrat prahú in nesnage očistiti, preden da se zgorej priporočena gladina vnovič rabi. J. Š.

Slovanski popotnik.

* Slovani na Dunaji so se letos namenili mnogokrat plesati; imeli bodo 4 slovanske plese (bale), 3 male in 1 velicega; ta bo 8. svečana v Zofiini dvorani.

* Ban Jelačić je izdal proglas na ljudstvo trojedne kraljevine, v katerem govori o veliki potrebi narodnega igrališča ter pravi, da brez njega ni nade, da bi se razvilo narodno slovstvo in dušno izobraženje; ono je narodna potreba, najvažniši odgojivnica narodne omike; ono je živo ogledalo navad preteklosti in sedanosti. Potem opominja, se z združeno močjo za njega napravo potegnuti, in pravi, da se tako lahko osnuje, da ni družega treba kakor dobre volje. Poslednjič išče 4000 rodoljubov, kterih vsak bi položil na oltar

domovine 25 gold. tako, da bi se 100.000 gold. nabralo, in razloži dalje, kako da se bode z denarjem ravnalo in kako se bo nazaj plačeval. „Neven“ pristavi, da je banska vlada sestavila vodstvo za napravo narodnega gledišča in sledeče može izvolila: predsednik Ambroz Vranicani-Dobrinović; odborniki: Dr. Demeter, Ivan Kukuljević in St. Firmin, N. Mallin, P. Hac in Vaso Mraović; za tajnika je bil izbran gospod Prica. — Ni dvombe, da se bo gledališče napravilo, ker se je sam ban za-nj potegнул.

* V Št. Jakopskej fari (v Rožju) na Koroškem se je z novim letom slovensko bravno društvo začelo. Okoli 20 udov je že pristopilo, ki po rajnšu ali po 40–30 krajc. na letu za nakupovanje bukev plačujejo. Vstanovitelj tega hvalvredniga društva je verli rodoljub g. kaplan Lambert Ferčnik.

* Na svetlem sta prva dva lista v Zagrebu izhajočega zabavnega in poučnega lista „Nevena“. Vreduje ga verli pisatelj Mirko Bogović. Zapopadeta prva lista dve pesmici: „Pesmo o Nevenu“ in „Kletvo peru pesnikovom“ obé lepo zložene; potem povest „Hajduk Goiko, naša književnost u najnovie doba, nešto o ilirskoj umetnosti, Katarina, kraljica bosanska, narodne poslovice, naš narodni jezik, Rafaeli Fornarina, slavjanske vesti, različite vesti, smešice in bibliografio“. Vredovan je jako dobro in tudi zunajna oblika je lična, toraj ga živo priporočimo Slovencem.

* V Zagrebu je Ivan Kukuljević izdal življenjepis Jurja Julia Klovia, slikarja. Knjiga velja 24 kr.

* Karel Vinařický je v česko prestavil pesniške dela Virgilia Marona, ki so že natisnjene in veljajo 2 gold.

* Čelakovsky je izdal v Pragi „Mudroslovi národu slovanskeho ve prislovih“ (modroslovje naroda slovanskega v prisloviceh). Priložil je tudi zbirko prostonarodnih českých prislovic. Knjiga velja 2 gold.

* Gosp. Martin Hattala, profesor slovaškega jezika in slovstva v Požunu, je izdal čitanko (berilo) za gimnazije pod naslovom: Čechisch-slovakische und deutsche Aufgaben zum beiderseitigen Uebersetzen, und Lesestücke von Martin Hattala. Dunajske „slovenske noviny“, ki jo pretresujejo in prav hvalijo, pristavijo, da je gospod izdatelj s tem veliki potrebi na slovaških učilnicah zadostil, ker bodo tako namreč tudi neslovanski učenci priložnost imeli, se slavenskega učiti.

* Drugi del zgodovine huzitske od Palackega je že gotov, in se je izdal na stroške česke matice. Imenitno je posebno tudi to, da je prvi del že v angleško prestavljen na svitlo prišel. — Dr. Jožef Smetana, profesor na višjem gimnazii v Pilzni, je izdal učbno knjigo o silozpytu pro nižši gymnázia ali realky (fiziko za nižji gymnazij in realno šolo). Ta knjiga se je, kakor „Pražske noviny“ pišejo, ministerstvu uka predložila in je od njega za pripravno učbno knjigo nanzanjena.

* Sliši se, da misli vredništvo „Kola“ prevzeti gosp. Maks Pric in zunajno podobo, kakor tudi zapopadek popolnoma promeniti; on hoče, da ta časopis izhaja v večej obliki in da donša samo znanstvene sestavke. Želimo, da bi se ta novica poterdila, ker je „Kolo“ zdaj zares pešal.

* Slavni česki pisatelj Šafařik je izdal „sta-